

KONINKRIJK BELGIE

**COMMISSIE VOOR DE
BESCHERMING VAN DE
PERSOONLIJKE LEVENSSFEER**

ADVIES Nr 25 / 95 van 18 juli 1995

O. ref. : A / 95 / 020

BETREFT : Ontwerp van koninklijk besluit waarbij de gemeentebesturen verplicht worden om aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek, door toedoen van het Rijksregister van de natuurlijke personen, de informatie betreffende de afstamming van de Belgen en de buitenlanders die ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister mede te delen, met inbegrip van het nummer van de akten van de burgerlijke stand van deze personen en van de informatie betreffende het land van laatste verblijfplaats of land van oorsprong van de vreemdelingen ingeschreven in de bevolkingsregisters van de gemeenten

De Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer,

Gelet op de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens, inzonderheid artikel 29;

Gelet op de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen, inzonderheid artikel 6;

Gelet op de adviesaanvraag vanwege de Minister van Economische Zaken dd. 30 mei 1995, door de Commissie ontvangen op 1 juni 1995;

Gelet op het verslag van de heer F. ROBBEN;

Brengt op 18 juli 1995 het volgende advies uit:

I. VOORWERP VAN DE ADVIESAANVRAAG

1. Bij brief van 30 mei 1995 verzoekt de Minister van Economische Zaken de Commissie om advies betreffende een ontwerp van koninklijk besluit waarbij de gemeentebesturen verplicht worden om aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek, door toedoen van het Rijksregister van de natuurlijke personen, de informatie betreffende de afstamming van de Belgen en de buitenlanders die ingeschreven zijn in de bevolkingsregisters of in het vreemdelingenregister mede te delen, met inbegrip van het nummer van de akten van de burgerlijke stand van deze personen en van de informatie betreffende het land van laatste verblijfplaats of land van oorsprong van de vreemdelingen ingeschreven in de bevolkingsregisters van de gemeenten.

Het ontwerp van koninklijk besluit steunt op artikel 6 van de wet van 8 augustus 1983 tot regeling van een Rijksregister van de natuurlijke personen (hierna Rijksregisterwet genoemd). Dit artikel stelt dat "wanneer de openbare overheden of de instellingen van openbaar nut bedoeld bij artikel 5, eerste lid, krachtens een wet of een decreet de gemeenten om andere dan de in artikel 3 vermelde informatiegegevens kunnen verzoeken, de Koning, bij in Ministerraad overlegd besluit en na advies van de Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer bedoeld in artikel 5, tweede lid, de gemeenten kan verplichten die gegevens te verstrekken door toedoen van het Rijksregister. De aldus verstrekte gegevens worden niet in het Rijksregister bewaard".

2. Volgens de verklaringen van het Nationaal Instituut voor de Statistiek bekomt het Instituut de betrokken gegevens op dit ogenblik rechtstreeks van de gemeenten. De gegevens worden aangewend met het oog op het opstellen van de jaarlijkse statistieken van de geboorten, de sterfgevallen, de huwelijken, de echtscheidingen, de erkenningen en de wettigingen van natuurlijke kinderen, de aannemingen van personen en de binnen- en buitenlandse immigratie en emigratie in uitvoering van het koninklijk besluit van 26 augustus 1966, gewijzigd bij de koninklijke besluiten van 3 mei 1977 en 20 oktober 1983. Het Nationaal Instituut voor de Statistiek wenst de betrokken gegevens voortaan echter langs elektronische weg via het Rijksregister te bekomen.

De informatie wordt van de gemeenten door het Nationaal Instituut voor de Statistiek bekomen in de vorm van persoonsgegevens, maar het Instituut verwerkt ze tot anonieme statistieken met inachtnaam van het statistiekgeheim.

II. ONDERZOEK

A. TOEPASBAARHEID VAN ARTIKEL 6 VAN DE WET VAN 8 AUGUSTUS 1983

3. De verplichting bedoeld in artikel 6 van de Rijksregisterwet kan aan de gemeenten slechts worden opgelegd onder bepaalde voorwaarden.

Vooreerst kan de verplichting om gegevens mee te delen via het Rijksregister slechts worden ingesteld ten voordele van openbare overheden of instellingen van openbaar nut bedoeld bij artikel 5, eerste lid van de Rijksregisterwet. Het gaat hier m.a.w. om de overheden en instellingen aan dewelke de Koning toegang kan verlenen tot het Rijksregister. Het Nationaal Instituut van de Statistiek voldoet aan deze voorwaarde.

Bovendien moet de betrokken overheid of instelling de gegevens aan de gemeenten kunnen vragen krachtens een wet of een decreet. Artikel 24bis van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, ingevoegd bij artikel 81 van de wet van 1 augustus 1985, verplicht de gemeenten om aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek toegang te geven tot de gegevens die in hun bezit zijn. De gegevens die de gemeenten krachtens het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit zouden dienen over te maken, zijn beschikbaar in de bevolkings- of vreemdelingenregisters. Ook aan de tweede voorwaarde is dus voldaan.

Tenslotte zou uit de tekst van artikel 6 van de Rijksregisterwet kunnen worden afgeleid dat de mee te delen gegevens enkel gegevens mogen zijn die niet in artikel 3 van de Rijksregisterwet worden bedoeld. De Commissie sluit zich echter aan bij het standpunt dat reeds vroeger werd ingenomen door de toenmalige Raadgevende Commissie voor de bescherming van de persoonlijke levenssfeer (zie de adviezen nrs. 90/095 van 26 november 1990 en 91/097 van 22 februari 1991), waar zij stelde dat het feit dat bepaalde opgevraagde gegevens ook in uitvoering van artikel 3 in het Rijksregister worden bewaard geen hinderpaal vormt voor de toepassing van artikel 6.

B. DE WAARBORGEN INZAKE DE BESCHERMING VAN DE PERSOONLIJKE LEVENSSFEER

4. Hiervoor werd vastgesteld dat het ontwerp van koninklijk besluit op zich strookt met artikel 6 van de Rijksregisterwet. Het komt aan de Commissie echter toe na te gaan of het ontwerp van koninklijk besluit ook verenigbaar is met de algemene regelen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

De Commissie stelt vast dat de verwerkingen verricht door het Nationaal Instituut voor de Statistiek onttrokken zijn aan het toepassingsgebied van de wet van 8 december 1992 tot bescherming van de persoonlijke levenssfeer ten opzichte van de verwerking van persoonsgegevens (hierna Wet Verwerking Persoonsgegevens genoemd). Dit is het gevolg van enerzijds artikel 3, § 2, 4° van de Wet Verwerking Persoonsgegevens en anderzijds artikel 2bis van de wet van 4 juli 1962 betreffende de openbare statistiek, in die wet ingevoegd bij artikel 132 van de wet van 21 december 1994 houdende sociale en diverse bepalingen. Zoals uit de parlementaire voorbereiding van laatstgenoemde wet blijkt, is het de uitdrukkelijke bedoeling om informatie die door het Nationaal Instituut voor de Statistiek wordt verwerkt voor statistische doeleinden, te onttrekken aan het toepassingsgebied van de Wet Verwerking Persoonsgegevens. Dit wordt gemotiveerd door het feit dat de beschermingsregelen van de wet van 4 juli 1962 geacht worden evenwaardig te zijn aan deze vervat in de Wet Verwerking Persoonsgegevens (Memorie van Toelichting, GEDR. ST., Senaat, 1994-95, nr. 1218-1, p. 53).

Bij brief van 6 maart 1995 aan de Minister van Economische Zaken heeft de Commissie reeds geargumenteed dat, in tegenstelling tot wat in de parlementaire voorbereiding wordt gesteld, de beschermingsregeling van de wet van 4 juli 1962 veel minder waarborgen biedt inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer dan deze vervat in de Wet Verwerking Persoonsgegevens. Essentiële principes zoals de verplichting tot naleving van het finaliteitsbeginsel, het toekennen van een inzagerecht aan de betrokkene of het respecteren van een aantal veiligheidsverplichtingen door de houder van de verwerkingen, staan in de wet van 4 juli 1962 immers niet vermeld. De Commissie is dan ook van oordeel dat de verwerking van informatie door het Nationaal Instituut voor de Statistiek wel onder de Wet Verwerking Persoonsgegevens dient te ressorteren, althans in zoverre het gaat om persoonsgegevens, d.i. gegevens die betrekking hebben op geïdentificeerde of identificeerbare natuurlijke personen. De Commissie is overigens van oordeel dat een onttrekking van de verwerkingen van persoonsgegevens door het Nationaal Instituut voor de Statistiek aan het toepassingsgebied van de Wet Verwerking Persoonsgegevens of een gelijkwaardige regeling, in strijd is met het Verdrag van 28 januari 1981 tot bescherming van personen ten opzichte van de geautomatiseerde verwerking van persoonsgegevens, dat in België werd goedgekeurd bij wet van 17 juni 1991.

5. In antwoord op de hogervermelde brief van de Commissie van 16 maart 1995, stelde de Vice-Eerste Minister, Minister van Justitie en van Economische Zaken, bij brief van 5 april 1995 voor om de problematiek m.b.t. de maatregelen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer die moeten worden nageleefd door het Nationaal Instituut voor de Statistiek nader te bespreken in een werkgroep.

6. De Commissie heeft uiteraard geen bezwaar tegen het feit dat het Nationaal Instituut voor de Statistiek de gegevens die het nodig heeft voor de uitvoering van zijn wettelijke opdrachten op de meest efficiënte wijze verkrijgt. Het is echter noodzakelijk dat vooraleer nieuwe wets- of reglementsbevestigingen worden afgekondigd inzake de verplichte mededeling van persoonsgegevens aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek, de nodige bijkomende waarborgen worden uitgevaardigd inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer, bijvoorbeeld door het Instituut wat betreft de verwerking van persoonsgegevens te onderwerpen aan de toepassing van de Wet Verwerking Persoonsgegevens.

In dat licht dringt de Commissie erop aan dat de hierboven vermelde werkgroep zo snel mogelijk zou worden ingesteld, teneinde te onderzoeken op welke wijze een goede taakuitvoering door het Nationaal Instituut voor de Statistiek kan worden verzoend met de toepassing van de Wet Verwerking Persoonsgegevens.

7. Inmiddels stelt de Commissie vast dat het voorgelegde ontwerp van koninklijk besluit voorziet in de mededeling van persoonsgegevens aan het Nationaal Instituut voor de Statistiek zonder afdoende waarborgen inzake de bescherming van de persoonlijke levenssfeer.

OM DEZE REDENEN :

geeft de Commissie een ongunstig advies.

De secretaris,

De voorzitter,

(get.) J. PAUL

(get.) P. THOMAS